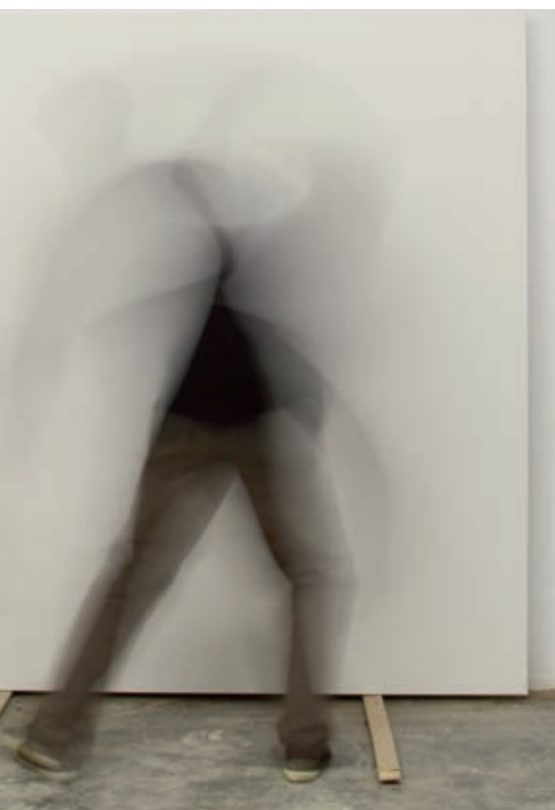

JORDI MARTORANNO

La pinassa molla que envolta l'estudi desprèn una fragància inusual, exquisida, que penetra el taller on es baralla amb els efluvis necessaris de l'aiguarràs; per un moment, en un clar matí d'estiu, la lluita entre les flaires de les restes de la natura que lentament es descomponen per tornar a produir més natura s'oposen a les que han estat usades recentment per descobrir i crear sobre el paper noves estructures artístiques —potser en un estat larvari, rudimentari— però ja plenes de sentits. Ens trobem a Llambilles, en un estudi ni gran ni petit, pintat de blanc, absolutament net de destorbs que no siguin imprescindibles per pintar. Cap element distreu el silenci si no és la piuladissa dels ocells. En Jordi Martoranno espera el retorn de les peces de la darrera exposició a Besiers, i cavil·la la darrera parada de la llarga exposició itinerant «Formes en correspondència», dintre del cicle «Exposicions Viatgeres», de la Diputació de Girona, que es clourà el proper febrer a la Casa de Cultura de Girona.

Jordi Martoranno, esgrafiador del cosmos

SEBASTIÀ GODAY > TEXT I FOTOS

Alguns bastidors robusts, de qualitat, estintolats a les parets blanques, alguns quadres acabats castigats contra la paret. A terra, tres llenços a mig fer. En uns moments em para damunt del soler els dibuixos que testimonien la investigació formal en la qual està immers i que el dia abans ha estat investigant. Comencem a parlar. En Jordi Martoranno (Girona, 1965) sap què vol i sap, també, per què ho vol. Només de començar la nostra trobada m'acota per on cal que sigui cercat el valor artístic de les seves peces: no hi ha dubte que des de la meditació, que no vol dir que, necessàriament, se circumscriguin al pensament zen. No, en Jordi Martoran-

no es desvincula de qualsevol clima, de qualsevol aura predeterminada que pugui destorbar els equilibris coneguts —o no— que regeixen el cosmos. Més enllà de la reflexió, qui s'enfronti a l'obra de l'artista podrà cercar-li altres valors, tant en el difícil univers de la bellesa, com en el de la relació equilibrada en la tècnica emprada, com en les proporcions. Una obra de Martoranno només és vàlida quan provoca una meditació que proporioni i impulsi valor i contingut a la tela, al dibuix. Aquesta premissa és innegociable.

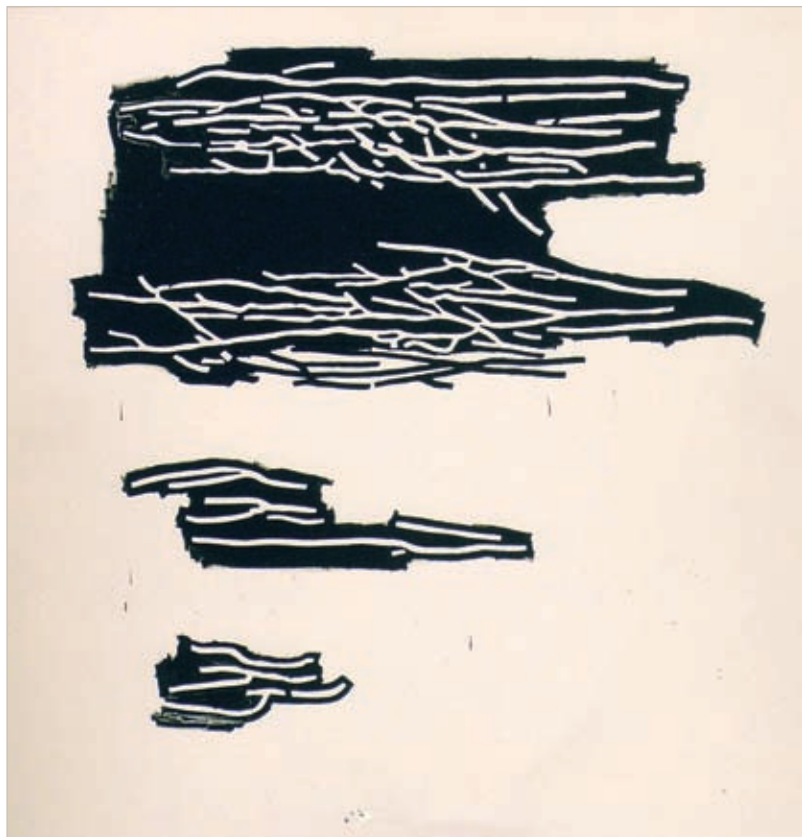
El seu discurs no ofereix esclatxes, les seves reflexions lliguen adequadament amb el seu treball, les seves investigacions i troballes segueixen els ritmes de la natura i es complementen

La teva psique és la respiració del cosmos. Som cosmos en forma humana.

RICHARD TARNAS

12.nus, 1990,
mixta sobre tela.

Sense títol, 2002, oli sobre tela.
1r premi Honda de pintura (La Garriga).

> *Martoranno
sap que el cosmos
manté unes
relacions en xarxa,
i que els misteris
que les governen
sovint s'intueixen
però molt pocs es
coneixen*

amb la mirada amb què certs pensadors —des dels filòsofs grecs Anàxagores o Pitàgores, o els antics hindús, o des dels més recents assagistes com Richard Tarnas o Ken Wilber— cimenten la seva visió de l'univers, tant si les basen en les magnituds i les distàncies siderals o en la visió d'aquests mons petits però igualment majestuosos que formen el minúscul volum d'una llavor o d'un bri d'herba: la visió macroscòpica i la microscòpica. I és que Martoranno sap que el cosmos manté unes relacions en xarxa i que els misteris que les governen sovint s'intueixen però molt pocs, per ara, es coneixen. Se saben coses però no s'ha esbrinat com són possibles, què les fa viables. I és en aquesta direcció que l'obra de Jordi Martoran-

no es fa més viva i misteriosa alhora. I potser és en aquest moment que el fet d'observar i meditar una obra de l'artista ens permet afirmar que el que veiem

és un fragment, un interior, un senyal, una evidència de quelcom real, i per tant allò que veiem damunt la tela o el paper és una realitat coneguda però inexplicable. L'obra de Martoranno mai no és abstracta, mai no és fruit de l'atzar embolcallat amb més o menys habilitat.

**L'obra de Jordi Martoranno
és una realitat, una figuració**

En la majoria de peces recents, les seves realitats figuratives són treballades amb un mecanisme tècnic que comença pel muntatge del bastidor i la tela, amb una capa de color a l'oli al damunt que s'asseca lentament, i una segona capa de color distint de l'anterior, feta amb unes espàtules que li permeten graduar el gruix i la textura; abans de

Formes en correspondència al Castell de la Bisbal, en primer terme *Sense títol*, 2012, oli sobre tela, 50 x50 cm.
En segon terme *Formes en correspondència*, 2011, col·lecció Diputació de Girona.

> *El resultat és pintura en estat pur, la figuració esgrafiada entre el pintor i una part del cosmos*

començar el procés d'assecatge, l'artista, en estat de màxima concentració i amb espàtules de diferents calibres, rasca o, més ben dit, llaura la capa de pintura tendra per fer sortir la coloració de la primera. El resultat és pintura en estat pur, la figuració esgrafiada entre el pintor i una part del cosmos. Hom pot veure la disposició estel·lar a l'interior d'una galàxia desconeguda o, en un altre cas, potser, els seguits de vacúols o reticles endoplasmàtics d'una cèl·lula microscòpica o, potser, una retinografia anòmala o el conjunt radical d'un arbre proper, o qui sap si la foscor on un ésser viu troba l'equilibri, o creix o estima. Tots aquests elements hi poden esdevenir presents, atès que una gran abundància de quadres han estat batejats amb l'inflexible *sense tí-*

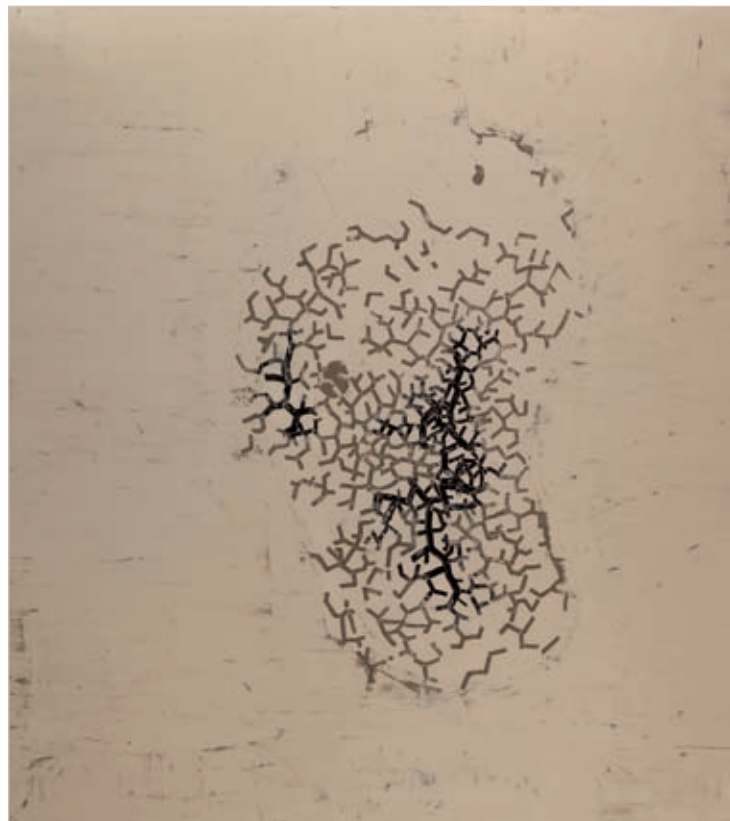
tol, que no és més que una invitació a la reflexió, al descobriment d'imatges intuïdes i no sabudes; en definitiva, a la meditació que Martoranno exigeix a qui contempla el seu treball.

Sigui com sigui, la interconnexió de l'artista amb les seves obres és total i, tal com diu ell mateix, totes les hores

del dia han estat útils i serveixen per acumular mirades i reflexions des que, a Girona, a l'edat de 14 anys, va anar a classes de pintura amb l'Isidre Vicens, que va ser qui li va obrir els ulls a Tàpies, a Miró i a contemplar la matèria i el fet pictòric sense cap mena de cotilla. Després, a la Facultat de Belles Arts de Barcelona, el mestratge va seguir amb l'enyorat Hernández Pijuan fins al punt que Martoranno, amb la seva humilitat proverbial però amb ferma i conseqüent determinació, assegurí que ell no és gaire creatiu perquè tot el seu bagatge ha estat manllevat dels punts de referència precedents: Miró, Rothko, Tàpies o Hernández Pijuan. Una altra característica evident en l'obra de Martoranno és l'absència de l'element humà. De l'home, només hi

*La xarxa del centre, 2010,
Oli sobre tela, 200x200 cm.*

*Sense títol, 2013.
Oli sobre tela, 200x180 cm.*

ha la psique, fins al punt que m'ha demanat no sortir retratat en l'encapçalament d'aquest article. La seva psique es reflecteix en cadascuna de les obres acabades amb més o menys inefables i simbiòtics camins secrets.

Després, ja fora de micròfon, m'explica la importància que tenen les relacions humanes i que —com en la natura— cal una compenetració perfecta entre els homes i els planetes en aplicar-ho a la parella o amb els fills. Has de esforçar-te a ser part de l'altre, a ser un tot, una unitat.

M'explica, tanmateix, les reunions a les quals participa amb un reduït cercle d'artistes. Mes rere mes s'hi citen per debatre un concepte, un mot... i aquesta comunió d'idees provoca moments de forta creativitat útils per

> Una altra característica evident en l'obra de Martoranno és l'absència de l'element humà. De l'home, només hi apareix la psique

al seus treballs respectius. Em descriu el fort impacte que va tenir durant el muntatge de l'exposició darrera a Bessiers (març-juny 2014), quan va poder comprovar la importància que té posar un quadre en un lloc o en un altre, i

això el porta a afirmar que tots els seus quadres tenen un lloc, una cavitat, un espai personal i intransferible. Jordi Martoranno solca l'univers en cadascun dels seus quadres en un bucle ancestral amb el cosmos, en una epifania de noves realitat ignotes, de latents savieses, de nòduls enzimàtics. En definitiva, què és, si no, l'art?

Sebastià Goday

Per saber-ne més:

<http://jordimartoranno.wordpress.com/>

<http://ddgi.cat/exposicions>